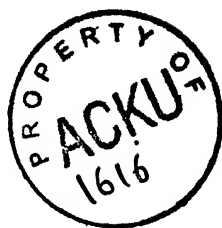

کبریا عظمیٰ ملورد

لمبی

کبرا منطهری

خیروونکی :

د قومونو او قبایلو د چارو وزارت
د نشراتو او تبلیغاتو ریاست

۱۳۶۴

تروٲ

د درواغو ٲ — رضا دريښتيا
اور يښتيا — نولي په نامه

سره لمبه ده سره سگړو ته سره سپر غي ده
ظالمانو ته ٲيغ — ام دبدمر غي ده

سره لمبه ، د ٲاکو هيلو ، زړه نه رابهره شوه
شعر شو ، د ٲتمن ژوند ، سڅرو ٲي ته سره بڅره شوه

پروفیسور نیکولای دوریانکوف

د افغان د تاریخ بنکلی ملالی

د پښتون د تاریخ بنکلی پتیالی

• • •

په لږ عمر کې دی نوم دی (کبر) شوی

هر کتاب چې تالیکلی، بریښنا، شوی

• • •

ترانی د استاد خوار غریب اواز دی

د بی وزلو، ظلو مانو سوز اوساز دی

یو

ته چې خلکو ته لیکي خلکي سندرې
يوه ورځ به خلک لیکي تاته سندرې

• • •

په تاجور به کړي افغان د ادب څلي
ورته سربه پښتوي بڼا ایسته ښکلي

• • •

تابه ستایي ، تابه نازی په شعر وکې
ته یادینې به محفل سیمینار وکې

• • •

ستا شعرونه ، داستانونه ې خوشیږي
ځکه لیک ې دی مظلوم ژوندون جوړیږي

• • •

بی امانه وړاندې ځه مه ایسارېږه
درښتیا لارې له هیچا مه ویرېږه

کابل کانتی تنال هوټل

1977 August 8
دوه

شاعری پیغلی

شکلی پتمنی پیغلی!
تل قدر منی پیغلی!
دس باوون پلوشی
چاکری غمجنی پیغلی!

۱۳۵۶/۸/۱۲
نور

ستا توفانی شعرو کج
ستا انسانی شعرو کج
ابرومند ژوند ښکاری
ژوند هیله مند ښکاری

دری

واوره شاعری کبرا!

ای غیرت منی کبرا!

په خلکو گرانده پی ته!

ای عزت منی کبرا!

ته به نامداره مورشی،

ته به سرداره مورشی

قهرمانان به روزی

ته به شهکاره مورشی

ستا په زررهاو خونیدی

خوار سرنوشت لری

په تورو زلفو قسم

چی دیر بنایست لری

خلور

خو : دهغوپه شرف
مروتیری کپی
د زرداری اریکو
پری سخت زیاتی کپی

•••

دهوسونو اورکې
ستا سوزیدلی خویندی
د خوغت خیتوغین کې
ستار غپدلی خویندی

•••

باید آزادی شی
باید آبادی شی

•••

رښتیا شاعر ښکاری
دیره ماهره ښکاری
پنځه

ماته بیداره بنکاری
دیره هونبیاره بنکاری

پیغلوته لاروشایه
ای قدر منی پیغلی !
شعر کی انگار و اچوه
ای پاک لمنی پیغلی !

زما د چغوسره
زما د مینی لار کی
در بندی شاعری کبر !
در بنستیا سینی لار کی

نوی اساس کیزده
یونوی شعر ایجاد کره
شین

زورڪور راوڻڙو
يوشڪلي ڪور آباد ڪرڻ

• • •

آسمان ته چڻي وڪڙ
چڻ باران او وڙي
حُڪمي به هلته پيغلي !
سره ڪلان وڻوڙي

• • •

هو : چي سوزناڪ آواز ڏئي
پيغلو کي شور راولي
زلمي پنه تاشاغري
نه چڻ پيغور راولي

• • •

دجھيلي ملڪري !
دمھڙي ھنڙولي !
اوھ

د انجیلا په لارځه
ای د زمري همزولي!

• • •

چې دامایوسه پیڅلی
دا خړڅی شوی حوری
له عرومیت شی خلاصی
حوری رښتیا شی حوری

• • •

باید آزادۍ شی
باید آبادۍ شی

• • •

چې عصمت وساتل شی
شرافت وساتل شی
شعري سور اوړ واچوه
چې عزت وساتل شی

اته

هو : د پوشکين په څيری
څلی په ځان جوړکړه
د قافلی جرس شه
شور او هيجان جوړکړه

دی نوی لاره کې تل
ستاد ظفر په هيله
چې د اتياری ورکې شی
مقدس لمر په هيله

د پسرلی په لور څه
د رانه گامونه واخله
موز به دی وناز ورو
زړونه ویاړونه واخله
نه

ښکلی پتمنی پیغلی!
 تل قدرمنی پیغلی!
 د سبا وون پلوشی!
 چاکری غمجنی پیغلی!

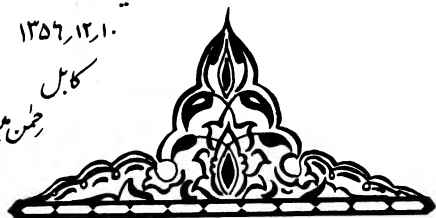
• • •

ستا توفانی شعرو کې
 ستا انسانی شعرو کې
 ابرو مند ژوند ښکاری
 ژوند هیله مند ښکاری

هنر غږت

۱۳۵۶، ۱۲، ۱۰

کابل
رضی می

کبریا منظوم

از: سید نور، ۲۴ قوس ۱۳۵۸
تقدیم به کبریا و منظوم که اشعارش
ترجمان خوشبها و ناخوشبها را جامع است

در به دنیا سخن بهتر از ما و مشت
من نمیدانم سپهر را، ماهر مهر را ختر
یوولس

لیک مرده نم ز نور شعرا و حسا سر خود
کرده فرد در عالم شعرو سخن زوشت نگردد
شعر تو را هر سخن به امید به شور و گداز
گوهر ساز سخن به در جهان چو گوهر
باز گوهر میکند شعرت ز در دمو مان
میکند شعرت به کلام همه در مانگر
هر که در اوج سخن از لفظ و لفظ پر کشد
وز وفا بسیند مقام خاص کبری منظر
دولس

ل

مخ	سرلیک
۱	د تور سړی غږ
۴	د شعر دیوی
۵	مات و زر
۷	یوشه
۱۰	بت شکن
۱۲	شو کماري سترگی
۱۳	کعبه
۱۴	د سبا په طمع
۱۷	چیغه
۲۰	تکل
۲۲	پیمانی
۲۴	قهرجن سیلاب

سرلیک

مخ

راته گوره

۲۷

مینده

۲۹

هلهته ی کوروی

۳۱

دمر وهذیره

۳۳

لستون

۳۶

گیله

۳۹

وفا

۴۱

شهیدته

۴۴

حنحیر

۴۹

دتیرو پیغام

۵۲

ترخی اوبه

۵۷

اختر

۵۹

ستاتصویر

۶۵

د زوزانو کر

۶۷

مخ

سرليڪ

۱.۳

دليون ٽوپ ڪوڙهه

۱.۵

بي وزلي مورتھ

۱.۸

غوبڻتنه

۱۱۱

تش ڪتل

۱۱۲

داور لمبي

۱۱۴

ناڪامه تراني

۱۱۶

د درو غوبڻپ

۱۱۸

پيمان

۱۲۲

زما جرم اوگناه

۱۲۶

خوري

۱۳۱

دميني جيب ته

د تورو سړی خبره!

ما تومه دا پنځسړی داستکړی
ختمومه د اتیاری دا پنځستی
یم تورو سړی له تورو ژوند نه ځان رغورمه
خلاصومه لاس او پښونه داری
عاجزی کېدی او کوچ په نوم تر کله
تسیروم به د تبعیض تر څی گړی!
د فرقه نو تورو زندان کې به تر کومه
سوزم اوړکی ستاد ظلم او خود خواهی
خو به خپل د انسانی مسلم حق نه
یم بې برخې بې نصیبه او پردی

داحتياج ٿو ٺٺو به ترڪو ته تير و مه!
 خپل زړه ونيو سه خورم پستامري
 ”نر پنه زړه ورځ پيدا ٿي تل زور شوي
 نڀانه ده داد ډيري کم عقلی
 هستي بهست کړو زړه اوت په پوه ډول
 با احساسه کار کوونکی په نر مه
 په تش لاس راغلو جيان ته خو لږ وروسته
 زړه شوم ويځه ته بادار شوي په دودي
 ياد ډی، دي چه ماگستله تاخوړ له
 ته زمالا کس ته وی ناست په بیوسي
 چي می بند شو کار له تانه داسی وشو
 وخت راوړ سیده ستا سود هستي
 داپه داچی تاپه زور ظلم له مانه
 هرڅه لوټ کړو شوم اخته په غم هستي

تا پنچپہ پنچیل زور دی خان لوی کمری
 طبیعت نہ دی در کمری داسنادی
 ستا قدرت داساپیسی پولہ پتی دی
 نہ فطرت نہ پیدا اینت دخیانی
 زوہم تا پتیر طاقت دکار لرمہ
 وسوم وسوم تا پتہ اور دے بے کاری
 ارد تاتہ زہ پتہ دایم چپ لہ ہر شہ
 لری پاتی دکور کنج کے یم بندی
 یا بہ ماتہ ہم دھان پتہ ستر گوگوری
 یا نہ گوم بہ ستا دزور ظلم مافی
 یا بہ ستا پتہ خیلو اکہ شروند کومہ
 افتخار نہ دک خوش حالہ پتہ خوشی
 یا بہ مرم او تباہ کسب زم لہ دی شروند نہ
 دیر و بند دو تورہ غیب زونا بودی
 دو تو پیرا دسارت لہ ترا خند شروند نہ
 مرینہ بند دو دحق لیار کی ہستی

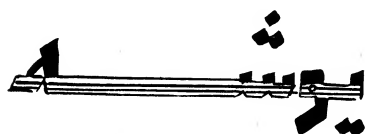
رب دی له سترگونه خوبونه یوسه
زماله سترگونه دی خوبونه یو و سه
د چاد سترگونه اور و ریت مشی ته
د سترگونه اور دی، زبرد دونه یو و سه
ستا بیکلی سترگی دی نظردنه شی
چی پد کتوی نر ماعیشونه یو و سه
دیوی د شعری را ته بلی کرلی
له مایې غم او غذا بونه یو و سه
سترگونه پیا لوی دی شراب دمینی
را کرل له مایې بتول غمونه یو و سه
را کره پد سترگونه اور و سه را کره
گوړه کتو دی بتول و همونه یو و سه

ماتوزر

په کتودي زما زړه کړو ناکرار
په جفادي وسوم وسوم په انگار
د زړه وينی مې له سترگونه راخاشی
په گويوان شی ملغلری تاري پتار

داغري نه دگل طمع کرل خطا دي
 له خزان نه هيله نه شی د بهار
 تا دمینی نوم بد نام په شوم هوس کر
 دنفرت په تور طاعون شومه بیمار
 الوتو وزرې مات تا په فریب کرل
 تا بدل کر په تور تم زما سهار
 دگلو نوامید راوستم ستا خواته
 خو، خو کی ورم له تانه خس اوځا
 تحمل دي دلید و نور راته نه شته
 له تا سبتم ستا کتونه یم بیزار

مه ژاره ژ را باندنی شه نه کسبزی
کر کو و اویدا باندی شه نه کسبزی
بیدله شه ، امید شه خن زول و کره
ژوند شه ، خوشحالی شه ، لور و ل کره
درک شه ، حقیقت شه ، پوه په وضع شه
شمع د وحدت شه ، ر نول و کره
عزم شه ، تکمل شه د هدف په لور
پورت ته کره گامونه لمر زول و کره

لاس د ترون وکره ډې بنیاد مه شه
 یوشه لومی قدرت شه، وینبول وکره
 صلح شه، صفا او صمیمیت شه ته
 رسي به هدف ته یو کول وکره
 تش په یو نظر باندی به باندنۍ شي
 پورته شه، عمل شه، پوهول وکره
 ژوند که غواړی تیر شه له خپل ژوندنی
 مرغه، چې ژوندی شي جارول وکره
 مېغوته چې ستا حق یې په زور سره
 تاخني اختی زور ول وکره
 سپر غه شه، سکرو ته شه ظالم خونه
 وړانه کړه لمبه شه سوځول وکره

ستاده فونوچی شوک خند گریخی
 لوت بی کیره توفان شه رنگول و کیره
 لیاری کنه کپیر لری پوخ گام واخله
 هیلو خراغ واخله رنگول و کیره
 سیخه لومری لیاره کیره بیگام واخله
 فکر شه منزل ته رسول و کیره
 پوه که نه شول بهغومی چپی تل خان خواهی
 اورشه، سمندر شه دو بول و کیره
 مه بوله زیری سندر می نوری ته
 نوی شروندون راویره جویدول و کیره
 تش به غم سودا باندی شه نه کیسه
 یوشه به تنه باندی شه نه کیسه می

تد که فخر او نازدی په بشکلا کوی
زه یی په وفا او په حیا کوم
تاته که چا ستا حسن ستایلی دی
در و مڼه ستا حسن نه آبا کوم
ته یی په غلطه مغرور کړی یې
زه ستاد ښایست کله پروا کوم

خان دینکلا بت گنی سجدی غواری
زدهیم بت شکن په بت خندا کوم
ماته می غور او خودی گرانده ده
ژاره مسخری ستا په ژرا کوم
مات بدی کچکول که له ماخه غواری
کرکه زده هر سست او گدا کوم
ماته د سر شونده و شراب مه بنیه
لوی په ساقی او په مینا کوم

شوکماری سترگی

مد گوره ماته ستاپه سترگو کي جفا بنکاري
تور هوسونه گناهونه اوريا بنکاري
پوهينم ته دسترگورپ سوره غوځي شوکوي
شوکماری سترگی تالا نگرې بي حيا بنکاري
ستاپه رگو کي ريښتيني مينی وينه نشته
حکه دې سترگی درواغخني وار خطا بنکاري
ستاپه کتو کي د چالاک خواهش امونه ونيم
سپيڅلي هيلي اميد ونه کي تالا بنکاري
زه دياغي هوس لمبي په کي د ورايد ونيم
سترگی دې ماته خيانت گرې بي وفا بنکاري

کله

زړه دې ديارى دى چې په سترگولمسول كوى
 زړه كې د ويدى مينى جانانده تخنول كوى
 ما په ديرو هيلو خپل زړه كوټى تاله دركړيو
 دا چې بل ته گورى په ارزومې لوبول كوى
 ستا په محبت كې خپل احساس تل رېړولى يم
 گوږ! په ماگرانه ته لاسوهرم درد ول كوى
 دين او ايمان دواړه زده يونظره جار غواړم
 خله شيخ صاحب! راته كعبه كعبه ويل كوى
 زه به د نبيراپه لياره رسم خپل لبرغې ته
 اى د دوعار ونده خله هسى سترپول كوى

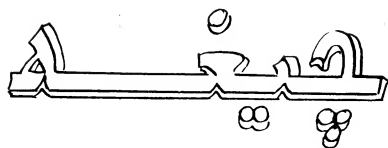
دست‌آورد

دست‌آورد به دست‌آورد تیروم
 دزبگی وینی خورم به غم کی و رخی شپی تیروم
 زما خاطر دی پریشان کمر پریشان مہشی تہ
 زوبہ دو عادر تہ کوم ستا بہ سنیری تیروم

تہ می پنے زرد تہ می پنے ذہن او جذبات تو کی بی
 تہ می پستہ کو کی بی تاسہ لخطی تیسروم
 دخیال وزری کرم خپری تاتہ درور سیزم
 لوی لوی واتونہ کچ کوم شاری میری تیروم
 خو: چچی درور سم، لاس در کرمہ پے خود شم پوہ شم
 فریاد فریاد شم بی بنیادہ می اسری تیروم
 پے ہر محفل کی ستا پے نوم شومہ رسوا ترانہ
 دہرناکس، بی پت خبری بی نری تیروم
 لکہ دشمع لمبہ کیبزم خپروم رو بن نالی
 ظلمت پے غیزہ کی پے حان داور لمبی تیروم

چینیرو نو، بہستونو تو فانونہ ز عسم
 پہ جیم ستادینی ہر دول نخری تیروم
 ستا علیہان می خوروی مستانہیچ پاس
 لکہ د شہد و ستا پہ یاد ہر رنگ ترخی تیروم
 د حواد شو ترنج سیلاب می دو بولی نشی
 ستا انتظار کی پچیل سرتوری تیری تیروم
 شرنیم فرادی طاقت او زور لرمہ
 د عشق کو ہکن کی ستا پہ ویار پہ سراری تیروم
 د سحر ستوریہ ہستاد وصل اور سیدو پہ لیار کی
 د ژوند خطردی ہر ساعت زہر و قطری تیروم

سترگی رندی دی یار لیدی نه شوم
قام می مات دی خه لیکلی نه شوم
که په ما هر خوتعدراکافی کسبزی
ز به گو نگی د دوشه ویلی نه شوم

کورمی دسیند تر غامدی دی خوافسوس
 له تنزی مرم او او به چنبلی نه شتم
 دیره تراوسه پور می تیرو یستم تا
 وردسته تردی نور تیر وتلی نه شتم
 واوره قصابه! خور و لی یم تا
 پوه شد زده نوره صبریدی نه شتم
 زده به سیلی شتم، زده به تندر شتمه
 تا به میراث کرم ویریدی نه شتم
 داسی تو پان به شتم چې ورا نی به کرم
 دظلم خو نی، تمبیدی نه شتم
 پنچپله لیا رب به په تینگ هو دسره حم
 له خپل هدف نه او بستی نه شتم
 اور به شتم ستا دامانی گانی به شر
 لمبه کرم دا حال نوز غمبلی نه شتم

زه خونری خپی یم، دوب به دی کرم
 ستا امر لاندی، ژوند کولی نه شتم
 په دغه لسیار به حم که وم که نوم
 په دغه وضعه چلیدی نه شتم
 تا به ختموم، تا به ورکومه ضرور
 تنه به غم کې کړیدی نه شتم
 د تیت او پاس توپیر به محو کړم
 مزدور، با دار بس نور منلی نه شتم
 تکل می کړی شدا یط به لوم
 په زړه وضعه او سیدی نه شتم
 که ناروی نار که داروی دار قبول دی
 حیوانی لسیاره قبولی نه شتم
 تیاری ختمومه، خپل حقوق غواړمه
 پوه شدا زیاتی محرومیدی نه شتم

تکل

یابہ خان در رسومہ ، یابہ مرمر اوتبا کیبزم
 یابہ تاد سینی گل کرم ، یابہ محوہ فنا کیبزم
 دامنزل بہ پر کیومہ ، او بزدہ لیار بہ لسنہ و مہ
 تاتہ خان بہ رسومہ ، تانہ خان بہ جبار و مہ
 تابہ خواہ مہ بہ تینگہ ، زنامینہ رستیا فی دہ
 تابہ ساتمہ بہ وینہ ، دآرزو مہ پخوانی دہ

تل به داتوری شپې نه وی، دوهمونو دک تور تم کې
 ژوند به نه تیرېزې هېسی، په غمونو او ماتم کې
 د امید ستوری به خلې، پاکو هیلو په آسمان کې
 د ستم اغزی به نه وی، د سرو گلو کلسنه کې
 اسی زما عشقه! در جاشم ته می بید او آرزو یې
 ته می سالی ته می روح یې، ته غیرت می پتو یې
 زو په تایمه انسانه بی تا ژوند حیوانیت دی
 بچې ته نه نی ژوندون مرگ در مصیبت در محرومیت
 نو: اسی زما بشکلیه صدفه! زما ژوند زما عزت
 زما عشقه! فدی جاشم، زما روح زما پسته
 یا به تاته در سیمزم، تا سر و به تل او سیمزم
 یا به وینو کې لمییمزم، خاور و غیز کې به ختمیمزم

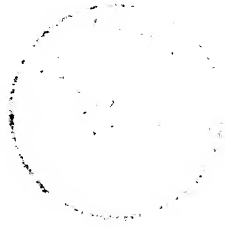
پیاف

رزیم ستاله غمیه میباید که راجی
 خندان را باند می گدشونو نیهاره که راجی
 له ستورونه به جوهر خائنه پاوی کریم ستاد پارو
 سپور فنی به خائنه تیک کریمه دلداده که راجی

دشمن نجل کيس اوزو مار به کرم په غاره
سورشال به اوزو کرم استاد پاره که راحی
داستاد پاره تور را نجه به پوری کرم پرسترگو
خوبسی راتن به کرم استاد پاره که راحی
دز به وینورنگ به کرم شونډی چی نیشه شی
شراب به درته در کرمه میخواره که راحی
د تور و گورو زلفونه به جوړ کرمه تالو نه
حس کیر به پکی کرانه بشکلی یار که راحی
دسترگو پیمانی به درته دکی کرم له میو
له زړه به کباب جوړ کرمه میخواره که راحی

قہر جن سیلاب

داور لمبی دی داشعروندندی
دخوشحال زره خوشبس پیغاموندندی
دمحروم شروند، داویشند ترسیم
رنگین اوشنکلی تصویر وندندی

داد مظلومی مورد سترگو او بنکی
 ویننی د خوار دی شرابونه نند دی
 داد غریب آباد زړه کتری دی
 طلائی ظرف کی کبابونه نند دی
 داد بیوسی، بی اسری یتیمی
 فیریادی، خردی کی دی عیشونه نند دی
 ای ناز ولیه! د قصر و خاوند
 داستاد بزم سرودونه نند دی

خله دارنگه د تحقیر په سترگو
 ورته کاته کړې ستا عیشونه دي
 زما سپر غي به تالمبه لمبه کړې
 داد نایت کلپ شمع ادر و نه دي
 ستا عیاشی، ستا ونځا محفل به
 لوت کړې بی حایه می فکر و نه دي
 دی قهر جن سیلاب که واخستلی
 قبول بیا ستا زاری ادر و نه دي
 هله به پودشی د تحقیر په — معنی
 ثابت او تل دا ستا ظلمونه دي

راته گور راتہ گور چي سونريزم
ستاد سر سترگوسور اور باندي وريتيزم
ستاد سترگوپہ درياب کي خه تاثيردي؟
چي هر خومرد اس اوپني وهم ده و بينم

لکه شمع ویلیدل می نه خونبیری
 راته گوره درنگ ساعت ته لمبه کیزم
 په کتو کتو می صبر اوطاقت واخله
 رانه هیر کرد خان جهان دی ته پسخیم
 ماته سترگو کی جنون اومستی را کرد
 عقل واخله هو جنیاری کی تبا کیزم
 تره فو گوره خو ویلی په کتو کری
 فولادی زرگی زما ترینه خوریم
 خوچی داله کافی کلک زرد وی سینه کی
 زه په مینه محبت کله پوهیم

مینه

مینه تہ دو خان پہ اوہانڈی سیجھ دی
 ہر ساعت دخیل زرگی وینی خوہل دی
 ستالہ نوم می ژوند قربان شہ زما ژوند
 ستاپہ مینہ کی مہی شپہ اووڑج ژہل دی
 اوو مینہ ، وایم مینہ ، لو لم مینہ
 لیکم مینہ دازما روزگار کول دیے

په بررگ کې مې د وینې په ځای مینه
 په جريان دو او ستا لور ته لمسول دی
 ستا د تېجر په تور تم کې تل بلیې بزم
 لکه شمع ستا په مینه سوځېدل دی
 عشق او معنی لیاړ کې زړ زنگ خطری دی
 زویې خواړم ځکه ، تا ته رسیدل دی
 زمانینی ته مې ژوند ، ته مې هدف یې
 چې ته نی یې بی مفهومه ژوند کول دی
 په هر ځای او په هر وخت بینه ستایم
 که خواړه او که د زهر وگوټول دی
 ستا د مینې ترانې لیکم په وینه
 د حسرت په تور لوگی یې تور ول دی

ہلتہ می کور وای

پاکہ فضا وای ، پاکہ هوا وای
 پاکہ میننی پاکہ دنیا وای
 انسان آزاد وای برباک تاراک نہ
 در سر و فکر دار تقا وای
 پردی وای خیدی تور تمونو
 خپدو پہر لور سپینہ رنا وای
 نہ فریب کار وای نہ فریبو نہ
 عقیدہ می پاکہ زور نہ صفا وای
 دہر چا زبہ کی د میننی اور وای
 ہلتہ می کور وای ہلتہ می کور وای

چچی باغ سمسور وای پیر و گلانو
 خوب می تنمی وای دلببلانو
 دیوه وای بله و عشق او مینی
 تری خاریدل وای او پستنگانو
 نه پریشانی وای نه اضطراب وای
 یو خوبه ژوندون وای انسانانو
 چی تجبر یونه او تهمتونه
 په منخ کی وای د نبود دستانو
 دکل په خانکه دلببل شور وای
 هله نه مری کور وای هله نه می کور وای
 چچ اور وور کور وای او عطف وای
 انسانیت وای هم عدالت وای
 زرو نه تاوده وای پیر و مینی
 د بسمنی نه وای نه عداوت وای
 انسانی ژوند کی شرمینی وای
 نه دیر ظلمونه نه قساوت وای

برابری وای د خلکو ژوند — کپه
 تبلیغ د پوهی او معرفت وای
 نه بد ویل وای نه ظلم زور وای
 هلمته می کور وای هلمته می کور وای
 وای غوریدلی هر خواگلو نه
 هم پرمی سینکار وای غورنه غونه
 چي د ما غونه پرمی معطر وای
 هر خواښندلای نسیم عطر و نه
 انسان د پاره آزاد ژوندون وای
 نه اسارت وای او نه قید و نه
 فرق و نه وای نه تو سپیرونه
 نه د استم وای نه د اطمینان
 غدار بی پته شیطان مخ تور وای
 هلمته می کور وای هلمته می کور وای

دھروہا پیرہ

اسی زما ویرجبتہ ہیلو، غم لہو امید و نو
تور و خاور و تورہ غمیر کی حوا نیر گوار مانو نو

+ + +

دی بی حسہ جامعہ کی تاسی بناد نہ شوی بد نام شوی
دبی در دو بد سول کو، بد نظر کی بد فر جام شوی
د حسودو، تنگ نظرو، د خود خواہ او پست فطر تو
د کینی پے اور کی و سوسی، اختہ غم کی تل د نام شوی

د غلطو اولنډ فکرو، قضات خړه فضا کې
 له بناد یو بی نصیبه د شفق د وینو حېام شوی
 د سحر په هیله زړه نه یو څو کرکي مابجه کرکي
 بدو بل رنگه تعبیر کړی آو! سحر نه شوی مابنام شوی
 کله دومره د آسانه درک کول او پیاوړتیا نه
 د بی ننگو پوځ نظر کې بی مفهومه، تیت او خام شوی
 نامرادو آرزوگانو، اسی! زما پاڅو غوښتنو -
 ستم اوړ کې لمبه شوو، بی وسی غم کې غمجنو

+ + +

نور می مه خوروی بس دی، لری لری شې لمانه
 دې حالت یم ستر می کرکي زړه می تور دی له دنیا

له ماڻه غواڙي ۽ خه مي لمسوي ڌڙوند ۽ لو ري
 تبتم تبتم له هرڇه نه هم له غم هم له خندا نه
 نور مي مٿير باسي بس دي، داد مرو هديره ده
 يوسكون دي، خاموشي ده بيله نشي له هيچا نه
 دلته هيلي، اميد ونه نيمه لياره ڪي شند پزي
 دظلمت ۽ توره غيڙ ڪي بي نصيبه له رنا نه
 دي ڪر ڪجني، خري پري، توپرونو دنيا ڪي نه
 ترهيد لي او مرو يم له دي محڪي او قضا نه

x   x   x

هسڪير لي چا پرياں ڪي قسرباني شوي غمونو
 دزمان له ناڪرد ونه شوي اخت ۽ حسرتونو

لستون

له دمی در غمخوارو بی میننی خلکو کر که لرم
راستی جهان غوارم دیننی قدر دان لوم
دیناری شرونه تکلفونو تطایر ستمی کریم
پاک دی له هر راز ایشه بیابان لوم

بهشتش او جذب چي ماله سترگو خوبه
 چه محله نه وده اوس به ستوري داسما لټوم
 شوه دآرزو کشتي مي دوه دآرزو په لټه
 چي نوره هم دوه به شمس دارنگه توفان لټوم
 چي مي رفو خيري گريوان کري ښه پخو کو
 اوسنکي مي پاكي له خسار کري مهربان لټوم
 ویده جذبات چي مي راوړنس کړي ماله بکري
 سپر غي شمس، اور شمس به عشق به جانان لټوم
 د بي غمي کاله، شپو صني نفرت لره
 گر هم به اوسنکو باندې له خيري گريوان لټوم
 له تانه جبار شمس ساقی! پاخيزه پيالي کړه دکې
 ستاد ترخواو بوبه گوت کې بل چي لټوم

گیله

خُتم له تاسو څمپه چې مودیر وځورولی یم
تاسو په سړو سترگو تل د مام زوښتولی یم
نه شته انساني احساس مویاسونه لیدو اینه دي
گوری بی انصافو په ډیر ظلم موخوړلی یم
تاسو زما وښکوې لټون دخپلو خوښو کمری
دغه شوم مطلب دپاره تل موږ رولی یم

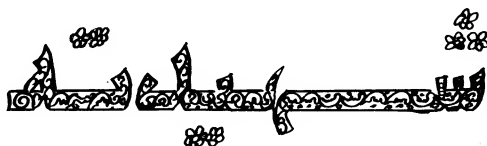
درد او اندی بنی دی مایوسی قومی بدلاوی دی
 هیلو امید و نو دنیاگی نه موشمیلی یم
 تاسو ته سجدی کولاسی نه شتم هم په دی گناه
 حکه خو په هر خامی او هروخت موکړولی یم
 سترگی می بندی کړی، خوله می ماته اولاسونه غوڅ
 حس به رانه څنگه داخلې بند بند مو تری یم
 واوره ای باداره! اسی صاحبه! اسی کوچنی خلیه!
 مړومی کړه مرگ بنه دی له دی ژوند پری تیرولی یم
 سربه درته کوزنه کرم که غوڅ شی افتخاری دے
 غوڅ بکیده قصابه! له ژوندون دی مړولی یم
 سپرنه، سره لبه د ماتوزیر و نو تور لوگی یم
 زه بهغ اور نه یم کوم چي تا پری سوخولی یم
 حمه حمه دیونومی ژوند په لور حمه
 دلته له هر چا اوله څه نه ترسیدلی یم

رالسیبزه مالرہ غمونہ لسیبزه
 درد اندیہ بنی او کراونہ لسیبزه
 تہ دمی خوشحالہ اواراسہ وی تل
 خیر کہ زہ سوزم سہ اورونہ لسیبزه

تەدى خندانە اوآبادە اوسى
 ماتە داوۋىنكولىدا بولۇپ لىبىزە
 پەتادى چىرىمىم تودبادە لىكى
 ماتە ترخى سىلى بادلە لىبىزە
 تە خفەمە شى لىكراوشى مەن
 ماتە ماتم، ئىرا، وىرونە لىبىزە
 اوسى سىرلى دىكل پە خىرى تازە
 ماتە خزان مەراوسى فصلونە لىبىزە
 زماپە مەنە پوھىداى كەلە شى
 خوبىش اوسى ماتە عذابونە لىبىزە

ز ما چاودلی اوتناک زرگی ته
 د جفا کا نو انبار و نه لیبزه
 چچی ستاله خواوی زه پری خوبه نیمه
 پام چچی تم نه ششی تکلیفونه لیبزه
 زه پری نازیزم افتخاری بی کسهم
 د سپور و استغویغا مونه لیبزه
 که ته زما په نابودی خو نبیزي
 د درد او مرگ تور تو فانونه لیبزه
 پام ایشار نه ششی په ما گرانه کله !!
 رالیبزه ماته ټول دردونه لیبزه

زماپستمن او جنگیالیہ ورورہ !

زما باتور او توریا لہ ورورہ !

پہ سرو میدان کبی پہ میرانہ مرثویہ

اسی انخیرتی او سنگیالیہ ورورہ !

+ + +

تادوطن دابادی پہ لہارہ کے

تادوطن دآزادی پہ لہارہ کے

تا برومن شروند او شرف پہ خاطر

کوند و تیمود بادی پہ لہارہ کے

تاد خیلواک افغانستان په خاطر
 تاد انسان دستر امان په خاطر
 تاد خپلی خاوری روتیاخ دپاره
 تاد خپل ناموس پت او ایمان په خاطر

+ + +

د جنک میدان سور کر په وینو د خان
 کشف دی نه کر خپل ضمیر او وجدان
 تاد شرف سودا و نکړه په بل
 ستاله برتپ او هر پر هره قسربان

+ + +

تاد شیر شاه او میریس خان امانت
 د درويزه او دروېبان امانت
 تاد شهاب، ایوب، اکبر مېنه
 تاد لودی او خوشحال خان امانت

تاد میوند هانگیالی خاطر
 تاد « وانا » هانگیالی خاطر
 تاد « اتمک » او « اباسیند » نومونه
 و « تل » خیر ماتوریالی خاطر

+ +

په چا خرخ نه کړه غیرتی شهید
 جاردی له نوم شم همستی شهید
 ستا قبر خاوره په پسترگو مینو
 په خونده وگرانه جنتی شهید

+ + +

ستاله وطن به تر بنان ورکوو
 سری خور ونکی شوم لیوان ورکوو
 ستا بهر خورده د میوند ملالی
 ستاله گلشن به تور کار غان ورکوو

داد پلرواودنیکوپه وینو
 دغیرت منوپرکونوپه وینو
 دانگریزی جهان لوتونکو صنی
 گتلی ورونو خیل سروپه وینو

+ + +

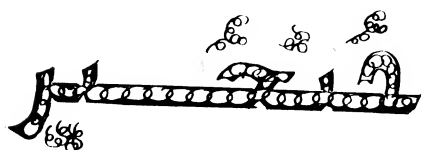
دغیرتی نازو سپنجلی میراث
 دسروپه بیه داکتلی میراث
 دزرغونی آنا دزړه په وینو
 په لاس راغلی اوساتلی میراث

+ + +

زرغون کوو- ورنه جنت جوړوو
 پینسلې علمي بی په بهرست جوړوو
 داتر نسس شوی دقصاب په تور
 دیکجا وطن پخپل همت جوړوو

×   ×   ×
 شرف پلورونکی، خرخونکی زیو
 دپت، آبرو، ناموس لو تونکی زیو
 موبز فدايان دخپل وطن دڅرت
 مرک قبلوو، هیواد پلورونکي زیو
 ماته رایادی افسانی ددوران
 دهلکو، چنگیز، سکندر شوم پلان
 استعماری قدرت زما په مخ کې
 په کوندوشوی په هر وخت اوزمان

+   +   +
 ستاد زړگی ازروار مان به موبزه
 خپل خوږ هیواد افغانستان به موبزه
 ساتو پر دیو نه دا ده اوسه ته
 دسر په وینو خپل بوستان به موبزه

زه در ته زارم ، ته خندا غواري
له مات زېږگی عشق او وفا غواري
زه سر جنگوم کانونه مرگ غواري
پياي جنگی ترنگ د مينا غواري

زده تش کالبوت لکه دمري يمه
ته مست کاته مسته لیلی غواري
زده سور ژوند ستری کیسه کومه
ته لاس ترملا دکلپ نخا غواري
زده لیر غم نه تیند کونه خورمه
ته پده نشو کبني تماشا غواري
زده وچی شوندي لوندا گریواستایم
ته د بنایسته سترگو بنکلا غواري
زده وایم خُم له دی ژوندون مریم
ته وایي راشه مایا بیا غواري

ستا عشق هوس کړښتیاڼی مینه؟
 پوه یې په هرڅه عشق زما غواری
 نډه چې هرڅه وی مامه غوړه نور
 سهوہ کوی مایه خطا غواری
 په طلا یې خنځیر ستا پښی تری
 خلاصوی نه شمولی ما غواری؟؟
 په داسی حال کې زما رنځ له خنځ
 طبیب کیدای شی او دوا غواری؟؟
 گله! رنځوره یم په غم د ولس
 ته مانده سره شونډه و موسکا غواری

د تير و پيغام

قلم لاس کی زړتورخه يې غوښتل
نه پوهينم چې رحمان ته يې څه ليکل
کشمکش وود خيال اتوسمندر کې
مايوڅه او زرگی نور نور څه ويل
ديوبل سر پر جنګ لاس او گريوان
زړه يې وس زده وړ خطايڅه نه کيدل
چې په دې کې مې يو خوب او تر غوږ
دا خو ته کې مې رحمان نه اوريدل

+ + + + + + + +

پښتنوزيری در لومه در تده
 د زحمت تور د وځ او شپه تير د شوه
 را ښکاره شوي دي سحر د هيلو
 د مايوسۍ زړه کښه هير د شوه

+ + +

دار زو ستوري د اميد په آسمان
 حلين ي نور هاتو را ښام خلاص دي
 خوله ي له تورو وينو د که ښکاري
 غليم له ستغو او د ښام خلاص دي

+ + +

له خوشحال خان مې هم پيغام راوړی
 ويلي بچيه! خپل وطن وگته
 غفلت گناه ده وخت راغلی پاڅه
 د پښتونخوا ښکلی ختن وگته

نه به صياد نه به قفس پاتی شی
لږ حرکت وکړه زور حال تمام دي
نوي کال تاته نوی ژوند راوړې
ساقی په لاس نیولی نوی جام دي

+ + + +

ملاهی هم راته ژړا کې ویل
یا پخپل واک شی، یا خپل ځان وسیځی
له ځلمو هیڅ ونه شو، پاکولو نو
پاشی لمبه شی دښمنان وسیځی

+ + + +

په لور او از که همت غږ پورته کړی
په غلیم، قبر کی خولی راځی
ستا سو قیام ته تنگیدلای نه شی
په دښمنانو زلزلې راځی

درياخان هم په دداواز کې ويل
زماله خوانه پښتو ته وايه
دنگ غري مويه خه تپته ښکاري
تولوباننگو شاه زلموته وايه

+ + + +

ستا په حال تارم سپيني اوښکي مې دي
زلميه! د اجام د شراب نه دي
ستا پې ننگي په اوږورپه زړه زما
اينې په مخ کې ستا کباب نه دي

+ + + +

زرغوني هم راته پيغام راځي
پيغلو زلموته عقل وسرور کړي
ورلره درس پښتونوالی زده کړي
راڼه چشمان او تيز نظر وکړي

ورته میرویس او احمد شاه وریاد کرد
 ورته له ننگه دك ایل و بنایه
 د غوبی ننگو او وید و زلمو ته
 د غیرتی ژوندانه چل و بنایه

+ + +

د رحمان خوب غږ ورو ورو خاموش کیده
 د زړه درد مې تر پخوا هم زیاتیده
 رسو استرگو مې داوښکو سیلاب جوړ کړ
 ما شوم زړه ته مې پاچا خان یادیده

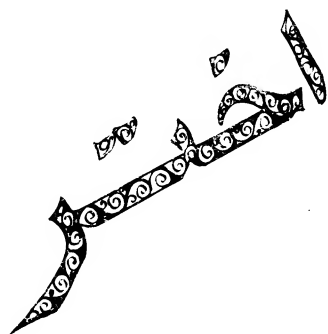
+ + + +

سپینه بیره له هیڅته دك قامت
 احترام ته یې جگ غرونه ټیټیده
 په خفه لهجې ویل بس دی کبرا
 حساس زړونه دی پیغام ته ژړیده

ترخاوبوله

راورد ساقی: راورد ستا پیا لود پسخیرمه
 ستا ترخواوبوله یوه خاڅکی نه څارینمه
 جور مې د زرګي په سرد اغونه لکه ستورو^{شول}
 ژوبښن کې اغزګر اتوکیدلی پری غوڅینمه

ناخی د مایوس زرگی پینلو تی مې کوکلی نن
 سوز مې لېمېد حسرتونو کې وړتیر مې
 هر خواته چې کورم خبرېد و نه توفان و نه دې
 وینې د حیکر له سترگو خاشی اوږد یې مې
 وړیځود جفا یې له سینې جوړ سمندر کېلو
 ژوند کشتی مې په وېه وېه کېرې او غرق یې مې
 ژر شه ساقی! راوړه بې وسې غمونو و خستم
 په کی پیا لی راکنده درد نه مخو کسیر مې
 ناوی د آرزو او د سیخلو او مېد و نړی
 لاړه ځوانیمر که شوو کېرې هر او غور یې مې
 واوره ساقی! پوه شه که راشی رنگ سالت
 تورو تور و خاور و په سیند کې بس ختم یې مې
 راوړه ساقی! راوړه چې له غم نه بیکانه شمه
 هیر کړ مې درد و نه د جنون سر لوب یې مې

داختر و رخ ده، بختوره خوشالو و رخ ده
د محبت د تودی مینی، دهستی و رخ ده
بنکلی جامی دی، سینکارونه دی مایلی دی دلته
خدا خندا ده تود محفل دی دُستی و رخ ده
سازدی سروری د عطر و ده که فضا ده دلته
راز راز موی دی کبابونه د خوښی و رخ ده
ساقی دی، جام دی ساغر زه که تالک مینی دی
دلته نشو تیند کو د بد مستی و رخ ده

دلته په دی لور و قصر کې په رښتیا اختړ دی
 جنت دی حوی دی غلمان دنیک بختیوړخ ده
 سپنی شیدی دی، سر شراب په طلا یې پیالو کې
 د جنیانو د عیشونو د مستیو وړخ ده

+ + +

د دغلولی کور د روزه کې تړ روجامو کې
 یو د بی وزلی ده ولاړ په سلگو سلگو کې
 وایې اختړ دي، پاکي ورځی دی خدای تله
 را کړی یو خد پچی مې ځی رانه د درد خپو کې
 معصومه لور مې اخو ورځی ناروغی بستر کې
 کوری دوا، د وړی جامی رښتین طیب خو بو کې
 په وړه ژبه راته غز کړی ای! وسوم وسوم
 مرم ندر غیرم رحم رحم تر خوروند درد وې !!
 خوره! هوزه! یوبی اسرې او بی پناه ای یم
 هیڅ کواي ند شم یم بندی د غریبی پنجر وې

خانانو جار موشم زما په بد حال رحم وکړي
اجر لري ملا صيب ويلي د مسجد و غطو کي

+

+

+

يوه خندا شوه دى بى حسد او پي پته خلکو
توکي تکالې بي په ژوند کړي بى وسه خلکو
يوى ورغبر کړه اکیسه دى کله جوړه کړله؛
خومره چالا که دوکه بازياست فريب گره خلکو
بلى بى بي په تړيوتندی ورته ويل په کرکه
ستا سوکشیفوجا موبوى وړک شه چته خلکو
دخان نیاز بينی لور په دیره ترخه ژبه ورته
ويلی پاڅد خداى مو وړک که در په درم خلکو
بى وزلى بنجى دا وړي وړي سنگی په چغو
شولی بدلی شوه په کرکيوله بى سر خلکو
خوژد د بنجى سوى ساندی او ویرنه ژړا
د ساز خپوکی کړي خاموشه بى بصره خلکو

ماچي دا حال ليد لمبه شومه سپڼي سپڼي شوم
 اخترمي هير شو خوشحالې لار د سلکي سلکي شوم
 خدای خبر څه وودې وزي توفاني اوښکوکې
 داسې يې د وږه کرم له هر څه بيگانه پردی شوم
 زړه می او تراوتر توپونه وهل سړی چر ليد
 مرد له ژوند له زندگي اوله هستی نستی شوم
 ضمير می ویني شو پود شوم تر وسه زده انسان نه
 له خيال دب ليک پښي مانده هم له شاعري شوم
 ویني رگوکې ښکته پورته خجلیدي چلیدي
 نشه پده می حقیقت شوم توفاني سپلی شوم
 پښخودی کې یو خودی شوم د ژوند درسي واخيست
 نوی نغمه شوم نوی خيال پوهه په ژوند هستی شوم

x

x

x

بې درده خلکو په توی کې سوزیدم یا خیدم
 بې وزلي خواته ورنژدی شوم رپیدم اړیدم

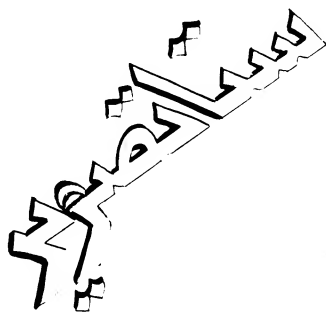

خواره می وینوه دلا س نه ورته و می ویل
 خوری: ترا بس کړه په حال دی بس یوزه پوهید
 تاچی خپل غمجنه ژوند ویرژن داستان ویلو
 له تانه دیره زه داستایه بد حالت کړیدم
 داچی ستا خواته درنژدی شوم په مینه د غلم
 ستا دردهی خپل گانه غم تال کړی ځنگیدم خوړیدم
 کله چی ستایه بده ورځ هابذ سلو کو خندل
 زه لکه شمع ویلیدم، لمبه کیدم، سوزیدم
 واوړه، بیداره شده تاته دایو خو خبری
 کوم ریښتینی ځکه ستایه درد زه ودریدم

+ + + +

که ستاد اخیال دی چی داخوتنه خیر ونکی لیوان
 در به کړي تالره د وږمې، جامی استوگنې مکان
 ته په زاری، بده غږ خواست بېل ژوند سم نه شی کړای
 خوچی یو نه شی، راټول نه شی، تاسی خوار فرد وړان

تاسوچي خپله حرکت ونکړې پانځيری
 ستاسو ژوند نه شی بنده کولی د ابی هېڅ مديان
 تاسو به خپل حقوق ظالمونه پخپل زور اخلي
 نه په ژبا، سوال، پدزاري او نه په جبار و قربان
 متل دی وايي کزې خولې په زوړ سوک سميرې
 تاسو هم خپل کوښښ وندون سم کړې په تينک غرم او بيا
 لکه تندرشې راپريوځي دهغو په سرچي
 ستاسو په ژوند لوبې کوي خوشحال سا خپل ځا

درد یوار راته تصویر ستاد و خساری
قول جهان راته جلوه ستاد دیداری
ستاد خیال سر لوی پر مه په خوب کی
چی را وینه شم. ستایا دمی غمگساری
که خبری دهر چا سره کومه
ستا اواز می دغور و نوش رنگهاری
که دخیال په وزر و الوزم فضا ته
هله ته هم جور راته ستاد عشق کلزاری

ستادستوگوخوږنظرزما د واده
 نظر وکړه ژوبل زړه ته ستا بياردي
 خوړوی مې ستاد ميني بڼه يادونه
 داد زړه ماشوم مې ځکه په کوکاردی
 چه هولورته سفر وکړم بيرته راشم
 روح اوځان مې بنديوان ستاد دياردي
 هسي وايه چې نومر به دی نور نه اخلم
 چاره نه شته، بس به خولې ستا کفاري
 وایم چې هيڅکله به نه درځم ستا خوانه
 خوپه هر قدم ستا کوردي او ستا بڼاردي
 که هرڅوځان خلاصوم ستاله ميني
 نه خلاصيرم، زړه دميني گرفتاردي
 یو ستا ميني مې په زړه کې ځای نيولی
 ځکه زړه له نورو مينو توبه گاردي

د زوزانو ڪړ

په كوم زړه كې چې پيدا ميند د قام شي
لوی انسان شي مېس په تنك او نام شي
تاريخونه يې وياړنه په نامه كړي
د غيرت په اسمان ستوري د ماښام شي
چې زوزان كړي په ليار او گلان رېښ
نيمه لباړې به يې شنه داشوم مرام شي
حي حافي گټي د پاره وطن پلوري
تي وجدان شي سپكه سپانده شي غلام شي
كوم لاسونه چې د قام به ونيوسه شي
خاوش شي بي ناموسه او بد نام شي

د علم غږ

تلوسه مې ده ستاخم ته ، له شرابودۍ واری شم
راته خنده ، راته خنده قربان تانه سل واری شم
په وچ ډاگ د ناخوالیو کې مې ژبه رالنده کړه
چې توفان د حوادثو کې یو دم په کراری شم
د بریښنا په خیر خورده کړه روښنایي زما په خونه
راخلیږه ، راخلیږه جار د استال د روښنایي شم

د۱۱ غری اغری وجودی را خوب کر را خوب کره
 تڼاک زړه می را پر هر کره چی خودی کی بی خودی^{شم}
 دیوی نور هم لمبه شه، پلوشی دی را خوری کره
 زه چی سوزم، ژوندی پایم په اورو نو کی هستی^{شم}
 هره ورځی را زیاتیری سل خلاوی می په زړه کی
 څوک یی؟ ولی نه را درو می؟ ناخیا له! درزاري^{شم}
 فریښتی زما دشعر، ملکی می د خوبو نو
 راته ډکه دا خلا کره، ژوندی واخله چی خودی^{شم}
 د عدم، غیر کی پرته یم پوه کر نوی ساه می ځا کی
 راشه راشه چی نغمه شم، ترنم شم، شور مستی^{شم}
 ستړی کر خاموشی یم ژوندی بتیا داچی خوځم
 احساسات می را ژوندی کره خیر که وسوځم مستی^{شم}

ليون

له هر چا اورم چي په مينه مينه
 تل وايي ماته په ماگرانه يې ته
 تانه قربان شم تانه جار شه سرې
 گرانه په ماله خپله خانه يې ته
 تاته د گلواميد راوستم زه
 ماله د گل له گلستانه يې ته
 زه له دنيا نه نور هيڅ نه غواړم
 غوښتونکي ماته له جهان نه يې ته
 ته مې د هيلو او اميد قبله يې
 ماله د زيات له ايمان نه يې ته

که ته زماشی په دیرویا پسوږده
وايم اوچته له اسمانه یې ته
+ + +

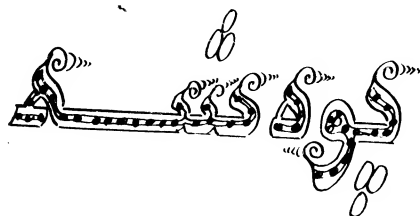
خو: زه هوزه لکه بې وزلی مرغی
له هرچا تنستم او تنها خوښه يم
زړه مې د ژمې د یخې په څیرې
سوړدې خندانه په ژړا خوښه يم
توله فرار، کرکه، نفرت يم ربه!
په غم او درد کې مبتلا خوښه يم
چیرته چې رنځ وی مصیبت وی وږم
داڅه بلا شوم په بلا خوښه يم
هرڅوک چې وگورم ویم هغه نه دی
هیڅ نه پوهیږم په چا خوښه يم
د لیونواو ماشومانو په څیر
خواړه سپورم په مړې ښکلا خوښه يم

فن می بیاد ماغ کي نوي شاته شور دی
نوی ساز، نوی نغمه اوتنگی تیکور دی
دزرگی ماشوم می خیل کاپه گوگل کي
رانه تښتی مایل شوی په بل لور دي

تخنوي می، پاروی می غلې غلی
 سوزوی می دا احساس می لکه اوردي
 بیا حرمان له غمه ژاري او خورینې
 بیایې بتو، حسادت نه ډوب نسکړې
 دا ژوندون نه شی زغملی د ازړکې می
 د سپرغی سر لوبینې دردې زوردي
 که هر خوږې صبر و مه نه صبرینې
 قرار نه مومی د خیال په نیلې سپړدي
 د خپلواک او هوسا ژوند په لمن کې
 بې اسر و ته ارزو مند د ښکلی کوردي
 یاداسا راځنی واخله او یاراکړه
 نوی ژوند د غه حالت راته پیغوردي

د ابي خونده زندگي تدریجي مرگ دی
 نه پي غواړه داژوندون زړه مې تری تور^{دي}
 هغه ورځ ضرور راتځي چې زړه به نه يم
 د شعر ژبه کې مې حال زړگي خپور دي
 خیر که اوس تا سوونه شوم پیژندلی
 چې زه نه وم شی به پوه شوک موغږوي
 له مرگ وروسته هم که پوه شی اویا را^{شی}
 قبر خواته افتخار نه شین سمسور دی
 له سبز وبه مې د گور د او ازاوری
 ستا خونې نه مې خوشحال وجود په گور دی

زلفی نه دي، ښاماران دي
گوره خوري دي په خندا
سوزوي دي، ژوبلوی دي
مرکوی دي، په بلا

شوندی یی مه بوله شکری
داد زهر و خمخانه ده
دزده وینی دی په جام کی
تکه سره پری میخانه ده
+ + + +

دا حلقی حلقی او بل یی
هتکری دی حنخایرونه
داد ناز مکی ز خبری
زولنی دی، جیل، قیدونه
+ + + +

داد دام لاندی دانه ده
شینکی خال د دلبرنه دی
گرفتار نه شی زرگیه !
داد هیلو وزر نه دی
+ + + +

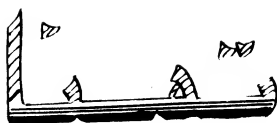
په بنوي خطا نه وځي
داخن جردی، تيري څوکې
لویتوی دی په دایو د شه
چې دی نه کړی شوکې نوکې

+ + +

توری سترگی دیار نه دي
داکولی دی ژوباسول کړی
ورنه تنبته ای معصومه
دی خونناری قتلول کړي

+ + +

په فريب فريب دی وژني
په خدا، اګې پي زړه پلونه
ستا په شان پي ډير تير ايستی
نيمد خوا په زړه داغونه

چې دروگورمه سترگی مې شي ښکته
ستاد سترگو په کتوکې څه بلاده
درته ښغ کتلاي نه شمه شرميرم
ستا کتوکې د ياغي عشق تمنا ده
کنه گاره سترگی ستا مې بولي هروخت
کنا غېرته په کتوکې دی غوغا ده
زه به سترگی درته ښکته کړم خوښه
ښکته نه کړم راته کړا نه مې حيا ده
په کتوکتو مې وېښ ويده جذبات کړه
شو خمر ونه چې احساس کې مې چوپتيا ده
عقل او دين راڅخه لوت په يو نظر کړه
خوپه پت مې لوبې مه کړه تمنا ده

تیرک خاطر

بیامی نن زرده خیال تیر خاطر ری راحی
خکله سترکومی دسر او سبکو قطری راحی

+ + + +

تل می یادیری اشنا! ستاهغی پخی خبری
له مینی کی خوندوری د مزی خبری

لاس به دی کینودن مال اس کي راته کړي بدی
 د تودی مینی، محبت پاکی، خون دی خبری
 چې مابه وی جلاد ظالم به موجلا کړی سره
 تاب دی مه کړه دهجران ترخی ترخی خبری

+ + + +

اوس چې مې یاد ته دهغه وخت اندیښنی راځي
 ځکه له سترگو مې د سر او ښکوکطری راځي

+ + + +

ستاله معصومی مینی زړه مې نه صبری راځه
 ستارښتیا نی محبت مانده نه هیرینی راځه
 سادی قسم وی یو ځل بیاراشه غمخواره آشنا !
 و یچار جهان مې بی له تانه ندجوړینی راځه
 زما د بن گلان تالا او مړوی کیږی ژر شه
 بی تامی هیلې، ارزوګانی تبا کیږی راځه

+ + + + +

هر دکرې مې په سر، سړ او شراری راځي
 ځکه له سترگو مې د سر او ښکوقطري راځي

+ + + +

راځه آشنا! ځانته د عشق یو بل جهان جوړ کړو
 د دې دنیا ځنې چې ښه وی یو استان جوړ کړو
 چې بی پر واهلته د پاکی مینې بزم کړو تود
 راځ چې دې خلکو نه لری بزمستان جوړ کړو
 چې وی رښتیا، عفت، حیا او پښتنه مینوی
 راشه، راځ چې د خوښۍ هغه مکان جوړ کړو

+ + + + +

په زخمي زړه مې غمونو تراوی راځي
 ځکه له سترگو مې د سر او ښکوقطري راځي

بیا له مانه مروړې، تر هیدلی، ربریدلی
نه پوهیږم کوم ځای ته چیرته تللی ویرږي
ژوندې سورې، زړه مې سورې هر خوا سره سره ده
چې ته نه یې، بس ساره دی توا وجود مې یخ نیولی

ستوری نه وینم آسمان کې سپوږمې نه شته، ریا نه شته
 د شفق زړګۍ چاودلی، پد سړ وینو لمبیدلی
 نه مطرب شته، نه ساقی شته، نه د سړ میو جامونه
 خوښی نه شته، غم هم نه شته، بې هېڅ ژوندې زړه یو کلی
 چې تڼه نه یې هلته نه وی انسانیت، بس یو وحشت دی
 حیوانیت وی پخپل منع کې یو اوبل په لت وهلی
 له انسان نه جوړ کودي شی، یا شی کافي، خاوری، شګی
 یا لیوه شی، یا شرمېن شی دیو بل غوښی خوړلی
 ته چې نه یې، ژوندون نه شته، خوښی نشته او مری هم
 راشه، راشه مال مېرګه، ما په تادی زړه بایلی

آجکي جڳي درجار شم، راته گوره در واري شم
 لب خوراشه، زوروره؛ تاپسي مې زړه چاودلی
 ولی نه راځي مې خواته؟ نه تختی ویده جربات مې
 لکه تیر به ژوند به څه کم؟ خاوروغین کې پر یوتلی
 ای احساسه! چې ته نه یې هیڅ هم نه شته یوسکون دی
 خاموشی ده، بربادی ده، د ژوند بې خزان خپلی
 ای زما ویده احساسه! را بیدار شه او توفان شه
 ولوی کم را کې گرمی، سارې روح یم درد ولی
 راشه راشه مروړه؛ بیا پیدار کې مستی کړه
 حرکت شم؛ شور او زوږ شم، دې حالت یم خوړوی

سَمِیو تَسوَرِتَه

د پردی تر شاخندی پری تخنوی مې غلی غلی
پاروی مې، سوځوی مې، خندوی مې غلی غلی

وريجي خيري پديو ڪام ڪري. ڪلهڪشان ڪري ڇڏي وري
 رانديڪاره شي هيلو لمر پيار وري مڃي غلي غلي
 خيال زري درخيري ڪرم، درٿڙي شمع پيمند
 بس يو پرڪ شي اوييانه وي ٿي وري مڃي غلي غلي
 ته مالڪ زما دروچ بي، احساسا مڃي درلوگي شه
 تصور ڪي راندي شي، تود وري مڃي غلي غلي
 تش ڪالوت اوبي احساسه، سوربدن ڀم تاندي
 بي مضبوطه اوبي خونده ٿي وري مڃي غلي غلي
 دخيالونوپه قلم تل، رسوم تازي پيه دهره
 هيخ حاي نه شم، تاموندي سوخي مڃي غلي غلي

د سهار وږمه

داچی چلیزی د گلزار وږمه ده
یارا روانه دکهسار وږمه ده
موبته یی دنوی ژوند الها راوړي
دتوکیدلو داسار وږمه ده

په خوشبويي يې كړه روحونه تازه
 دنا ارام زړه د قرار وېنه ده
 راغله د دښتو د نگو غرور غونه
 منم چې دا د لاله زار وېنه ده
 په خوب او زمې او ريده په مينه
 وي افغانيت د افتخار وېنه ده
 نوی نظام شه مبارك د ټولو
 درښتین ژوند درون سهار وېنه ده
 د سر په بیه به یې ساتو موږ نه
 دا د عمر و د انتظار وېنه ده
 (مظهي، وايي چې فرحت لوی دیر
 دا خوښه وړه د بهار وېنه ده

توبه!

د زینبیاك گر ظلم او جفانه توبه
ژوند رانه اخلي دی تعدانه توبه
برېنده، بهار، بی کوره گر خم په غم
داسی قانون داسی ادا توبه

پد خوله اسلام اسلام ناری وهی ته
 ورورد لو تمار یی ستا وینانه توبه
 د بیری هورتاردی د دارسی دی
 ستار یایی تسبوتقوی نه توبه
 پد یوه خوله کپ دی اوبه دی هم اور
 ستاد دوکی د کی خنداننه توبه
 دنا پوهی پد اوز کپ سوزمه زه
 نهضته ! ستاتتی رینانه توبه
 حم خراب باد ته درند انوسره
 دریا کار زاهد ملاننه توبه

هیرکره!

هیرکره آشا! هاتیر یادونه هیرکره
هانام شروع عشق هوسونه هیرکره
هغذری و رستی ناوکی کیسی
هغذ دژ و بند کشف عشقونه هیرکره
هاد و دروری جامه کی نفستی حیات
چی پری زوریری هادردونه هیرکره

د زړه د ماغ نه یې بهر کړه بالکل
 د تور ژوند ون تور کړ او نه هیر کړه
 پام کوډ پام چې تبا نه کړی خپل ځان
 نه ارزی هیر کړه ها غمونه هیر کړه
 هغو چې تا پری کړلو خیال د پا کو
 چل دیوان وو، تور مخونه هیر کړه
 هغونه بوی د زکس نه را تللو
 بس دی نور هاب د بوی گلونه هیر کړه

+ + + +

راشه له منوی ژوند خوندونه واخله
 له مشروع عشق نه لذتونه واخله

د خوشحال ژوند دروښنايي په هيله
 ورځد پرمخ اوچت گامونه واخله
 د شرافت پاكه سپيڅلي لمن
 ټينگه كړې خوند له پاك ژوند وټنه واخله
 روح دى ارام كړې له عبثو فكري
 دماغ صيقل كړې لوړ خيالونه واخله
 ټيټو دوستانو ها ورسى اړيكي
 پريږده له پوهو ته بيرته واخله
 د ماشومانو پيښې پريږده آشنا
 غوريه كار دى سنجشونه واخله
 د ليونټوب سندرې مه بوله بس
 لوى شه له لويولو د رسونه واخله

د تورياليوزمک!

په مونږي گران له هرڅه اوله هرچا وطنه
ای! د نیکو هد پری، ای! د بابا وطنه!
له پسرلونا اشناد میرنیوزمکی!
تاکی لیوان ژوند کوی د تورياليوزمکی!

لوڼی، زامن دی وار، په بی وزلي کمره شول
 ای! د باتور و پيغلو د نن گيا ليو زمکی
 دکا نو، شگونه جوړ سپره تالا وطنه!
 شار و مير ونه دی جارای! د بابا وطنه!
 ای در حمان ختنه! د خوشحال خان هډیری
 ای د غیرت تاتوبه! د میر ولس خان مقبری
 هیری به نه شی چانه، ستاد میوند خاطری
 د کی له برمه نه دی، ستا کافي، بوټی، دری
 ساتو د سر په بیه ستا خلوړ خوا وطنه!
 ته افتخاري زموږ، ای د بابا وطنه!
 ای د اشیا ستاجه! سلام سلام دی تاته
 ای نن گيا ليو کوره! د غه پیغام دی تاته

ستاد بچوس و نه یو وړانعام دی تاته
 شفق په لاس نیولی د وینو جام دی تاته
 تانه جنت جوړ وو- نیکه او نیا وطنه !
 ستا لار کې، سړکو وای ! د بابا وطنه !
 ستاد میرانی تورې به بیا سر و نه وهی
 او د پښتو په تندۍ به شنه خالونه وهی
 ستا آزادی شاهین به پړاو بالونه وهی
 ستاد عظمت زانگوبه او چیت بالونه وهی
 فرښتی کړې به سجدې درته زیبا وطنه !
 پت او ناموس د افغان ای ! د بابا وطنه !
 ستاد عظمت نشه له سرو تلی نه شی
 ستا بچی چیری چاته هېڅ تیت کتلی نه شی
 ملا لوی لونی د استاسو تورو لۍ نه شی
 د زور او زړه نوم یې څوک خپلوی نه شی

تابه ساتوپه وینه، زمونږ لیل وطنه!
 ای! درحمان زانگو، ای دبابا وطنه!
 ماته رایادی اوس هم د افسانې دوران
 دهلاکواوچنگین، د سکندر شوم پلان
 بری بډیونه سی تری، لومنی زامن ښی زمریا
 لاس ښی بټوته دی نه پرینډی هېچ یو افغان
 په مومږ یی کران له هرڅه اوله هر چا وطنه!
 ای! د نیکو هدی، ای! د بابا وطنه
 خپله خودی او پښتو، مومږ خرڅولی نه شو
 خپل زادی او شرف په بل پلورلی نه شو
 د انسانیت ها عظمت مومږ هیرولی نه شو
 په او توبو تود چا مومږ تیر وتلی نه شو
 هر ویر ژرلی بډ ستاشی په خندا وطنه!
 د ښکلا ناوی بډ شی ای! د بابا وطنه!

ساقی

ساقی! سپیخلی گناهونه را کره
بناسته او بنکلی عذابونه را کره
ددر واغجن آشنادمینی لدام
دآزادی پراو بالونه را کره

بنده می خروب کرده چپا لب سا واخل
 شور او مستی شم تیند کونه را کرده
 خم دی راتش کرده مالمه لمبه کرده
 را کرده سکرونی، سه اورونه را کرده
 بیامور دی تنکی خیال بی له ما
 مرمد له غم دک جامونه را کرده
 دره ماشوم بی د سینی په تخته
 وهی سلگی تراخه کوتونه را کرده
 د چاد بنکلو بنکلو سترگوله زور
 زرده می ناسور شومله مونه را کرده
 شواب راحت نه لاس په سیم ساقی
 ماته تکلیف خوانه دردونه را کرده
 داو بنکو پیغله په بلی خزیمو
 تاته ولاړه دک خمونه را کرده
 چپا پری رفو کرم خپل خیرلی زرگی
 د بنوستن زلفوتار وینه را کرده

خوشه‌الزاد

اوریدی چې ښاد توری شرنک دی
تبتیدی هر مغل او هر اورنک دی
په یو داس کي قام په بل کي توره
هر افغان ته دی ورکړی درس د ننگ دی

اکره کي بياصيا دایسني دامونه
 نن راغلی ستاد بنمن بیا په بل رنگ دی
 خو، خو خڅ شوی ستا وطن خڅوی نده شی
 ستاد هر شریف بچی ورسره جنگ دی
 چاچی ستاد پت ابرو لاره پرایسني
 پښتني نده دی زوکړې هابی ننگ دی
 ستا اصل پچي داستا په هوډ ولاړ دی
 په لمره ترینه دوخت ظالم فرنگ دی
 خنګه پي هیری کارنامی دهغه وخت کړی
 ستا غلیم ډیر پي حیا او ډیر بد رنگ دی

پچی ماغزہ پی پہ کرار ور تخد نہ وو
 ها! خوشحال ایسی خیل سرد کور پہ سنگ دی
 خو: لوٹ مارہ! ہریوزی د خوشحال خان سن
 قربانی لودہ ولا رتوہ تر خٹنگ دی
 د خوشحال دین د گلوید، رگ رگ کے
 د غرت ویند پہ جوش سہ غور خٹنگ دی
 سرد اور نولرہ مست بی پروا دانگی
 د وطن پہ عشق سستی لکھ پتنگ دی
 سرد بخری پہ کپی نغسبتی د غرت دی
 داشعہ دی سپک غلیم تہ د مرگ رنگ دی

دالیشو پکونه

زما دین سپر لید! سلا مونه درلیرم
د زرد پد وینولیک یو خوشعر ونه درلیرم
نورخه راسه نشته بی تودی مینی، ای! گرانه
سوغات درته دشونه وسه اورونه درلیرم

دکل پد پانه کنسل اودسهار نسیم پد غیز کی
 دالی دمحبث کی ارمانونه در لیریم
 ترپرخي زمزم پاکی دشفق سہ کند ولی کی
 دتپمو، تپمو او بنکوشا بونہ در لیریم
 بیلتون یخی خپلی یم، تودہ کرہ ماخپل غیز کی
 داہیلہ، تمنا کرہم خوا بونہ در لیریم
 راخہ راخہ هیر کرہ دثواب او جنت فکر
 سپڅلی گناہ را کرہ دا خواستونہ در لیریم
 دزرونیوہ در زاکي رانہ هیر دوداود ستور کرہ
 مستي بي خودي را، دا پیغامونہ در لیریم
 راخہ چي سہ سکر تہ شم، سوراوړاوسہ لمبہ شم
 ستی شم، مړه ایره شم دا سوالونہ در لیریم
 د عقل دنیا گۍ پیرہ وړہ دہ پیرہ تنگہ
 کوچي دلیونوب تہ حشم حالونہ در لیریم

بہارِ موزیک و سورتہ

مزدوری موری! ستاپہ سرمی قسم
 ستاپہ روخت! خمیری تہترمی قسم
 ستاپہ برہند وجود اولو خوشبو -
 ستاپہ بہت لکہ دغرمی قسم

دما فی رخواستہ دکنہ رو مور یہ !

ستاد سپیری خونی پہ ور می قسم

ستاپہ لوید لوانی نورہ سترگو

ستاپہ شیرمخ صورت دنگرمی قسم

دستاپہ وچو بریدلو شویندو

پہ جبہ اور بل او سر برمی قسم

× × × × ×

یا بہ خیزان بد لوم بھار بہ راجی

زما دمور دژوندون وار بہ رائے

یابہ تور تم محوہ کوم ستالہ شروند
 دامید خلندہ سہار بہ راجی
 یابہ سلگی سلگی ماحول ستاموہ
 خدا خندا شی خپل اختیار راجی
 یابہ کرم ختم داد و ہم تیار
 یاستاد لور داسر بہ دار بہ راجی
 نور صبریدا می نہ شمع لمبہ لمبہ شوم
 دغہ سور اور لورہ بادار بہ راجی

غونب تنه

ماته ستونه د نختامه کوه
 مانه آرزو د تماشا مه کوه
 دلور و دنگو مافي کانود استان
 پر يزه کيسي ددي بنگلامه کوه
 د عشق خوښي غزل له مامه غواړه
 بيه له مانه د خندامه کوه
 ماته شراب او کباب مه يادوه
 بس ددي له ماد اتقاضامه کوه
 حکه چي زه د کړاوونو لوريم
 د مصيبت محرومي تو نو لوريم

+ + +

نچھی دا چار چا پیر در دونه گور م
 داحر و میت دا عذابونه گور م
 داسپیری شونہی دا چا ودلی پونہ
 لویدلی سترگی ژیر مخونہ گور م
 د خونہ وورٹو گریو انونو بانڈے
 د ترخا و بنکو سیلابونہ گور م
 د مزدور انوسوی ساندھی کرہیکی
 اورم فریاد او تکلیفونہ گور م
 خندید اسی نہ شہم ارمانونو لوریم
 خوشبید اسی نہ شہم د غمونو لوریم
 کہ تہ مجنون بی اولیلی غواہی
 نہ وائی ر بوغ ماہر سبتیا غواہی
 کہ د ازاری او داد مینی انداز
 نہومی دو کہ صدق او صفا غواہی

له برجه تیرشه اویسیارسته زما
 که په رښتیا وژوند معنا غواړی
 په ټیایي حق دی ته د خلکو څوی یې
 لاس راکوو که یې بقا غواړی
 نوی تکل ته د غزمونو لوریم
 د توفانو او سیلابونو لوریم
 زما غرت زما مرام که غواړی
 زما خوښی زما آرام که غواړی
 زما د زلفو په تالو که غواړی
 زما د سرو شونډو سور جام که غواړی
 پاڅه ظالم په سر شنه تندر پر یوڅه
 انساني ژوند شرف اونا که غواړی
 دى اقلیت نه اکثریت آزاد کړی
 دنوی ژوند نوی دوام که غواړی
 د بنیاد د تحولونو لوریم
 د بدلونو، انقلابونو لوریم

تَشِ کَتَل

راتہ گورہ تش کتل خو، نہ کوم جرم نہ گناہ دہ
 نہ تیری نہ تجا وزدی، نہ دچاپہ حق تعدادہ
 ہوسونوپہ اور سویدہ! نن دی سترگی بلخہ واپی
 بس، دبنکلی عشق او مینی یورنگینہ تمنا دہ
 دگناہ سر خپوستانول وجود سور کالبوت کری
 رانتردی شدہ عشق اور تہ وفادارہ ستالیلادہ
 زہ بہ داسی مینہ در کرم چي سوراوڑاوسہ لمبشی
 داہی عزم، دایمان دی، داپنبتوی پہ رینبتیادہ
 دا قدرت گورم خپل عشق کي چي پہ مینہ لہ وھونو
 دھوس لہ توفان نور غورم تا دای وفادہ
 پہ بدل کي لہ تا غوارم سوزاوسازد پا کي مینی
 چي سینگار کرم دشعراوی لہ تاد اھیلہ زما دہ

د اور لمبی

شان سره دی نه بنائی آشنا! نور غولول مه کړه
مات به دا گوهر شې نور په زړه ولوبی کول مه کړه
جوړ به سیلابونه شې تری ، وړانه به ستا خونه کړی
نور د خواږه راځی ، خپلو خوښو لټول مه کړه

دې وړوسلگو کې زلزلې او توفانونه دى
 مه رته بې وزلى په آزويې بوبول مه كړه
 شته په كې دروړمبې ساره واسويلې مه بوله
 وېه دى سخي لږ څه خبر شه پوه كول مه كړه
 سوريې د غرور په نيلۍ ، تيت درته څه نه ښكاري
 گوره راغوزار به شى ترى ، پورته خغلول مه كړه

د عشق در بارنه اندینوسه خم
د خوانیمرگوارمانوسه خم
د ولی دسترگوکی غم ناوی ورمه
د تر مو انبکو قافلوسه خم
د کل له خنک نه د شبهم په خیری
د استبداد د اورلشوسه خم
د زړه کی ویدی دی نامرادی هیلی
د لکه ماشوم وروسله گوسه خم
د وجودرک رک می ستار باب شو
د پخوا ناهمه ترانوسه خم
د ارزو د نوخوتی ورژی لی
د نامراد خزان حیوسه خم
د تنکی مینی بن تالا والا شو
د حوادشوتو فانوسه خم
د عشق ساغر مات شو شراب د مینی
د ورخندتوی شو اسویلوسه خم

「**ア**」

پوه شومد برخه می ژر را ژر اشووه
 خود به ماتم او و او ویلوسن خم
 هیر به دی نه کر مه که خم خوهم
 دهغو ور خود یاد و سره خم
 کوم چي ما هم بنکلی ژوندون درلوده
 اوس یې په ویراخته غموسره خم
 دهغه وخت د خاصراتو کال بوت
 په اوږه بڼ دم د غم ناروسره خم
 ای! درواغجنه! داپه یاد ولره
 ستاسست غصه ستو وعدوسره خم
 له تانه ډیر لری یو بل جهان ته
 ستورگدا او اتنوسره خم
 نوری به دی خوالره درنده شم واوره
 کدته کړی غز زده به تو بوسره خم

د د ر و غ و ت پ

په زړه مې د پرخه دى په زخرد د پې ويلای ^{شم}
په پوهېم خوپه خولې پې اظهار ولاى نه ^{شم}
دا تيند كونه ، دا خمار مې له شرابونه دى
تادي دو كې زهر را كړى په لار تللاى نه ^{شم}

په آشنایې نانا آشنا و بیکانه دلبره
 مکر او فریب دې زور وېلې یم خندلای نه شم
 ستاد بنو په تور و خوځ زړه ستاد زلفو په تار
 پیوند وای شم خود درو خو تپ تر لای نه شم
 تامل د پاکواند یسینز او پاکو هیلو مانې
 داسی رالوت کړه چې یې اوس آبادولای نه شم
 اوسنکی مې سترگو کې حیرانې شبکه پرتو خعلی
 د خنید و جرئت یې نه شته ژریدلای نه شم
 د سرکو شونډه سره شراب راته غا تو لوجام کې
 مه بنایه زه یې په داماته خولونو خنبلای نه شم

پښتانه

که د اتول وطن جنت شي
یاد اخواوری شي ستر
که یاقوت الماس شي کاغذ
شي کیمیا خاوره ایره

تد به هیرنه شی له مانه
تد به هیرنه شی له مانه

+ + + + +

که داتول سیندونه وچ شی
یاد اتول غرونه اوبه شی
که سپوږمې اوستوری واره
شی نسکور ذره ذره
تد به هیرنه شی له مانه
تد به هیرنه شی له مانه

+ + +

که د ښکلووی سیلونه
یاسندری او نخاوی
که خوښی، خوشحالی ناوی
وی دیناپه مخ خوره

ته به هیرنه شی له مانه
ته به هیرنه شی له مانه

+

+

که جهان وارد خوبان شی
او غوشتون کی شی زما
ستاله یو وینسته به جاکرم
ددوی هیله او اسرد
ته به هیرنه شی له مانه
ته به هیرنه شی له مانه

+

+

+

+

داستانوم به می په خوله وی
ستاله عشق به توبه نه کرم
که بیرحمه زمانه شی
اوله توری نه تیرد

تد به هيرنه شي له مانه
تد به هيرنه شي له مانه

+ + + +

په هر حال او په هر ځای کې
هم په ښار، هم په بيديا
ستا تصوير او ښکلې خيال به
وي دسترگو په کمره
تد به هيرنه شي له مانه
تد به هيرنه شي له مانه

+ + + + +

دامې هوډ، دامې پيمان دي
دامې لوره ده دميني
تا پدې بل بدلوي ښه شم
که مې کې قطره قطره
تد به هيرنه شي له مانه
تد به هيرنه شي له مانه

زنا جرم را و گنا د!

د سگرویتوسرو اورونوپه نڅاکې
ناڅم ناڅم د سپر غوپه تماشا کې
رنگوم د ژوندون خونه خو ژوند و کړم
د زړه وینې خورم د سترگو په مینا کې

خیرم خیرم دسینی محکمه چي وکړي
 خوکلونه دامید بڼکلی دنیا کي
 خوزم خوزم وچود بڼتور خمه
 چي خړوب يي کړم داوښکوبهيدا کي
 خورمه خورمه دبید یا تراخه خوزان زه
 ساتم سره گلان دغیري په رڼا کي
 نه پوهیږي، نه می خوځ شي پښتلی
 چي زه خوځ یم، خه کوم وچه صحرا کي
 خوځ می بولی لیونې اوڅوځ سر سامه
 خوځ می رقی، خوروی می په خدا کي
 کانی اخلي، ما پری ولی، دامې حال دي
 خوځ می نه پریږدی خپل کلی شاخوا کي
 چي زه اوښکی تویومه دوی خندیري
 خوشحالی يي شي پیدانوار را کي

آه داوی دنفرت، کرکی آبی سیم
 ولی؟ ژوند می دی په درد ماتم، گِرواکی
 پوه شوم جرم او گناه می غریب ده
 ځکه نه لرمه ځای زړه دهیجاکی
 که زه هم چیری اولاد د کوم جناب وای
 درلودلی می مو تر، مانی هر خواکې
 یا کوم خپل زما رئیس، معین، وزیر وای
 مابه هم قدر کیدای ځکه، فضا کې
 ای خوارانو! ای زما مظلومو خونینو!
 ای بی وزلو! شاه زلمو! اخته بلاکې
 د الیوان به تر خوستا سووینی زبیشنی
 تیروی به ژوند عذاب او کپیداکې
 خوبه ستا سودا سو محصول خوتنه
 پلوری اخلی بی ارزښته شان بهاکې

خوبه تاسوته دیر کار په بدله کې
 درکوی ناچیزه مزد، مړې واویلا کې
 پاڅی پاڅی، ستر قدرت یې، شی کولای
 چی بدل کړي خپل تقدیر زنه خُلا کې
 پولادی طاقت اوزورشی مه تمیر یې
 مه ویر یې زینبناک کړ، په گوانښ هاها کې

۱۳۵۶/۷/۱۸

خوری!

ته عاجزه، سیاده نه یې لوی طاقت یې خوری
کمزورنه یې نیمه وجوه د بشریت یې خوری
تاپه میدان کې د (میوند، خپل، امتحان وړ کړی)
(الجزایر) کې نمونه د لوړ قدرت یې خوری
ادب جهان کې (زرغونه، یې په همت کې) نازو^۴
(پروین،) (فراوغ، شعر کې) توتنه د ادبیت یې خوری

غدارونه یې لوتماړی د زړه احساس دی نه زده
 یېه (رابعه) یې ته وفا او صداقت یې خوري!
 (روزا الکومبورگ) یې ته د قربانی میداځي
 په تیغ سوري د هرفاشیت یې عدالت یې خوري
 ته تهمباند (مبارزه) اینجیل (د یوېس) یې
 لکه د لمر نه پټیدونکی واقعیت یې خوري
 استعماړی قدرت د استاد ارادو په مخ کې
 د تسلیم سړا ینی «وینام» کې ته همت یې خوري!
 «سوزان» خپل سر او کمر حق او حقیقت په لار کې
 نه شوه له خپل غم په شا، هامتانت یې خوري
 د (اینډیرا) او (نانکی) نه که پوښتنه وکړي
 هله به وپوهېږي ټوله سیاست یې خوري
 تافلسطین د آزادۍ په لپار کې سر ښیندلی
 «لیل خالده» یې ته جرئت او شجاعت یې خوري

وځلیدی د فضا زړه کې «تریشکوا»^{۱۴} یې ته
 «کمبودیا» کې نمونه د شهامت یې خوری
 «تایشگل»^{۱۵} جوړه مسیحا شوه «کریمیا» جگړه کې
 د جیل تنبو کې د «لکشی»^{۱۶} د زړه قوت یې خوری
 تانده یوازی نواب روزلی خپله غیږ کې
 مادام «گوری»^{۱۷} یې ته پخپله جوړ صنعت یې خوری
 که تږنده هم شی بینای «کلر»^{۱۸} کیدلای شی ته
 په کون او شل خان نمونه د انسانیت یې خوری
 د بشریت تاریخ کې تاځلاند موقف درلوده
 خواوې بندې د پلار واکي^{۱۹} په زړه زړه خوری
 پوه یې ځکه ستا شعار دی «مساوات او صلح»^{۲۰}
 بویتری ندغواړی په هیله د نهضت یې خوری
 ستا اراده به ستا له لاسوهت کړی ماتوی
 پاڅه بیداره شه تږغم او متانت یې خوری
 زما معصومی پت بند کې پښتني خورگی
 پاکخطان شې لطیف جنس ندی غیث یې خوری

۱- مطلب د میوند د جگړې د قهرمانی (ملالی)، څخه دي .

۲- د الجزایر د آزادۍ مبارزه، جمیله بویاشاد .

۳- زرغونه، د لوی احمد شاه بابا مورچه تل بي خپل ځوی ته د میرانی، وغیرت درس ورکاوه .

۴- ناز وانا شاعر او میرنی ارتینه د میرویس نیکه مورو چی تل بي میرویس نیکه ته د انسان دوستۍ درس ورکاوه .

۵- پروین اعتصامی د ایران ستره شاعره .

۶- فروغ، فروغ زاده، د ایران ستره شاعره .

۷- رابعه بلخی د وطن نومیالی شاعره چه مینی په لیاړ کې بي خپله وفا خپل وینا بڼه کړه

۸- روزا الکرمبرگ د المان هغه نومیالی مبارزه چی د فاشیزم په مقابل کی جنگیده

او د فاشیستانو په لاس مړه شوه

۹- اینجیل دیویس امریکا د نور پوستور هېره .

۱۰- سوزان، په ۱۸ پیری کې د امریکا د ښځو د نهضت رهبره چی د غمر

دیره برخه یې په جیل کې تیرد کړی .

۱۱- ایندیرا گاندی د هند صدر اعظم هغه ښځه چی د سیاست مدال یې

د ملل متحد څخه اخستی

۱۲- بندرانیکه، د سړيلا نڅا صدر اعظم چې په سياست کې ښه پوهېږي .

۱۳- ليلا خالد: د فلسطين تکره مبارزه چې د اسرائيلو په مقابل کې جنګيده او بيا هم مبارزه کوي .

۱۴- توتشکوا: د اتحاد شوروي زړه وره کيهان نوره چې په شپږم ولسونک کې
۴۸ ځله د محکي دکري څخه تاوشوله :

۱۵- نايټنگل: فلورانس هغه انگليس نرسه چې د کرميا په جگړه کې بې
شماره زخمي عسکرو ته د مرګ شېجات ورکړي .

۱۶- لکشمي پندت: د نهرو خور لمړنۍ وزيره ده چې په هند کې چې وروسته
بيا د هغه وخت د استعماري دولت له خوا بندي شوه .

۱۷- ما دام کوري: هغه فزيک دانده چې د اتوم انرژي پي کشف کړه

۱۸- هلن کلر: د امريکا تکره ليکواله چې د رنډه اوکنه ده بيا هم د سړ
آثار پي طبع کړي .

۱۹ پلارواکي (pathical)

۲۰- د سخود بين المللي کال بين المللي شعار، صلح، پراختيا

او مساوات .

دینی حبیب

بیخ دی ووزی ستادسترگو اوخندلو
ماتدی پی توان ند دی پری ایسنی ژرلو
زلزی دی د قیامت په تا میلمه شی
نبکو سترگو دی خو بی یم په کتلو

ستاد شونډو د نشو خومره لذت دی
چی پی خوشبڼم هومره تږی شم د خښلو
د جنون د دنیاگی عزت ته گوره
بدرکه شومره د کابڼوپه ویش متلو
چی د مینې پت پاللو ستوان دی نه و
ویده زړه دی زما خله وینبولو
هاغه ښکلې افسانې د خوږې مینې
نه دی کرانه! هېڅ یوه د هیر ولو
چاته یو سم ستا بڼوپه تور وپری زړه
د زړه حال پر د وته نه دی د ویلو
ته حبیب زما د مینې د منزل پی
بې تا کله لرم توان د وړاندې تللو

يادونه

څرنگه چې په کال ۱۳۵۶ کې زما د شعرونو يوه مجموعه
« زړه وينی » تر عنوان لاندې نشر شوه او نه هغه اثر کې ما
ليکلی و چې زما د شعرونو د همدې مجموعه د سپرغې په نامه
ده خواوس چې دهېواد ته بل ستړي توکم کاوون ، خپله
مجموعه د سپرغې په نامه نشر کړه و دادي ما همدې مجموعه د
د « لاسي » په نامه تاسوله وړاندې کړه .
له خبره داده چې د دغې مجموعې ځينې شعرونه ناپه
ځينو مستعارو نومونو خپاره شوي .

په درناوی
عبدالمنظري

ڪبريا منظريءَ مرحوم سيد منظر الحق لورءَ دشڪارءَ ولايتءَ دغوڙ ياڻيو ۽ ديسوالی کي نيز يدي ۽ (۱۱۵۰ ش)
 ڪالءَ دشڪارءَ دالائي لسيءَ خُڏ فارغ شوي ۽ (۱۳۵۷)، ڪال کي ڀي وجيپءَ طور وِسه واده وڪر چيءَ دمسبي
 نيسيءَ نه ڀي پيا ترا وِسه زيارءَ آڻارءَ ڪبريا منظريءَ طور ۽ نامءَ خير پڙهي .

ڪبريا منظريءَ طور وِجنيءَ آڻارءَ (ادبي پارچي، شعرون، وارهءَ دارستانون)، ۽ اردو، آلماني، ۽ فارسيءَ
 دنگر کي ڏيکار ۽ باره اوچار شويءَ ديءَ اوجم ۽ ۽ لره پستونءَ کي ڀي دآڻارءَ درنده يادونه شويءَ ده .

ڪبريا منظريءَ طور آڻار ۽ لاندڀيءَ دول دي :

- ۱- برستا : دوهءَ دارستانون مجموعہ چي ۽ (۱۳۵۱)، ڪال کي چاپ اوچر شويءَ ده .
- ۲- دتره ويني : دشعرون مجموعہ چي مطبعاتي جاري ۽ ڀي مس اخيستي ۽ (۱۳۵۶)، ڪال کي چاپ اوچر
 شويءَ ده .
- ۳- سڙي : آڻار دي چي ۽ (۱۳۵۶)، ڪال کي چاپ اوچر شويءَ دي .
- ۴- لمبي : دشعرون مجموعہ چي برستا ۽ لاس کي ده .
- ۵- والي : ادبي نثر مجموعہ چي چاپ ته تيار ده .
- هڪڙي ڀي دشعرون نوريءَ مجموعہ چي آخريءَ علمي، ادبي او تحقيقي مثالي ڀي مس
 ۽ چاپ لپاره چموني دي .

ڪبريا منظريءَ طور داتءَ کڻي نه راپءَ ديءَ خول ۽ شعرون پيل ڪر ۽ ڪبريا ۽ ديروين الله سمينار
 کي دندهءَ آخريءَ علمي - ادبي او تحقيقي مثالي ڀي لوستل دي .